

Beskrivning av kärnkompetensen för ungdomsarbetsledare

KYRKOSTYRELSEN[†]

Kärnkompetens- beskrivningar för kyrkliga yrken

Kärnkompetensbeskrivningarna beskriver kompetensen för hela yrkeskåren, inte den individuella kompetensen. Beskrivningarna av kärnkompetensen är därför heltäckande och omfattande.

Kärnkompetensen i kyrkans yrken och specialuppgifter består av både en yrkesmässig kärnkompetens och en kärnkompetens som är gemensam för kyrkliga yrken.

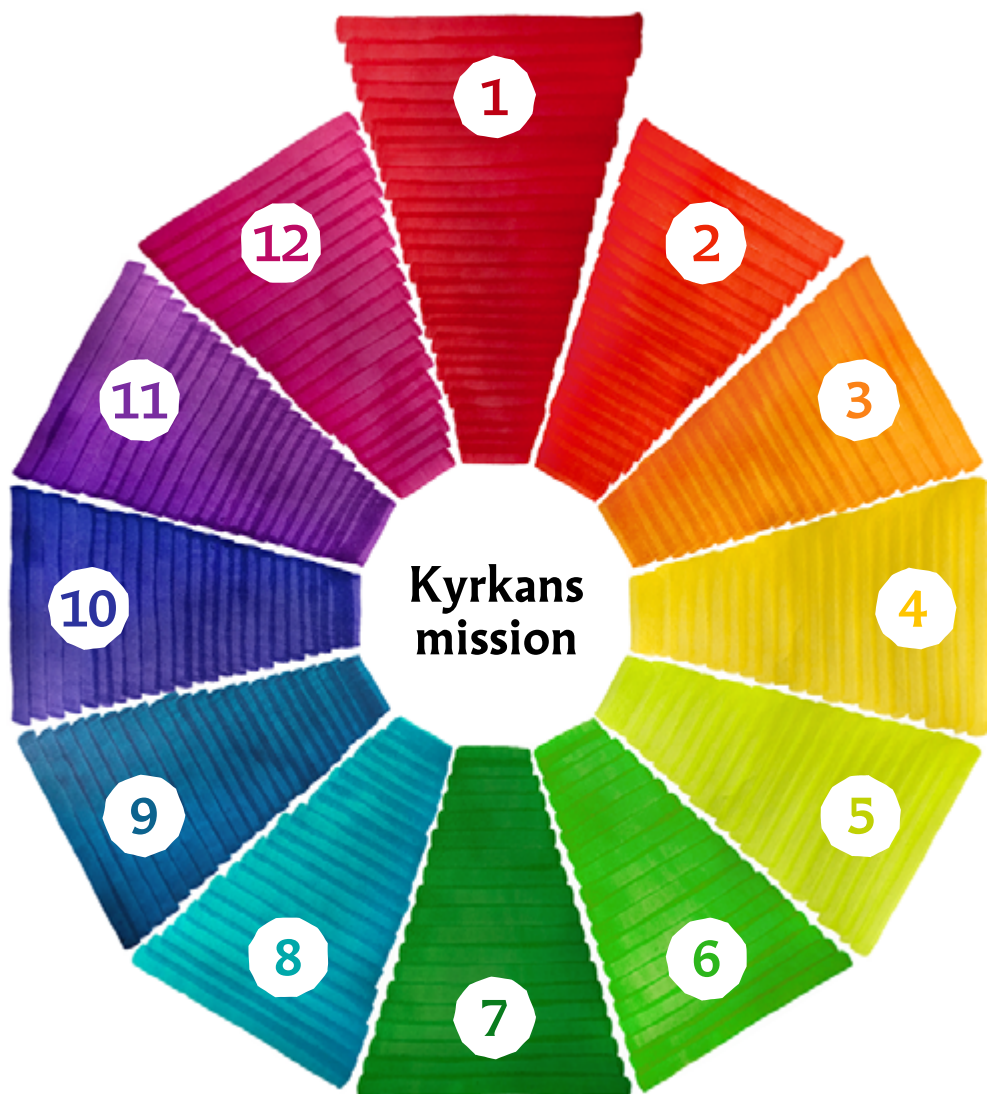
Den innehållsmässiga utgångspunkten för kärnkompetensbeskrivningarna är kyrkans uppdrag.* Uppdraget utgör grunden och utgångspunkten för kyrkans arbete, och de olika kyrkliga uppgifterna bygger i sin tur sitt innehåll och sin grund på detta.

Beskrivningarna öppnas när du klickar på yrket/specialuppgiften eller på färgsymbolen i cirkeln. I början av varje beskrivning ser du de klickbara textrubrikerna.

Biskopsmötet godkände kärnkompetensbeskrivningen för präster 18.5.2020 och kyrkostyrelsens plenum de övriga kärnkompetensbeskrivningarna 21.4.2020. Webbplatsen har producerats av Kyrkostyrelsen.

* Det centrala för kärnkompetensen i kyrkliga yrken och specialuppgifter är kyrkans uppdrag (Missio Dei). Det här uppdraget utför kyrkan på ett helhetsbetonat sätt: genom att möta, kalla och tjäna människor samt föra fram det goda budskapet.

1	Gemensam kärnkompetens	7	Tjänsteinnehavare inom diakonin
2	Barnledare	8	Ledare för missions- och internationellt arbete
3	Ledare inom småbarnspedagogiken	9	Ungdomsarbetsledare
4	Familjerådgivare	10	Sjukhuspräst
5	Skol- och studentarbetare	11	Präst
6	Anställda inom omsorgs- och teckenspråksarbetet	12	Kantor

Bakgrund

I detta dokument beskrivs den kärnkompetens som är kännetecknande för ungdomsarbetsledare inom Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Alla ungdomsarbetsledare har inte samma kunnande, eftersom den personliga kompetensen beror på personens utbildning, arbetsuppgifter, verksamhetsmiljö och arbetsmål. Kärnkompetensen består av kunskaper, färdigheter och förmågor som utnyttjas, tillämpas och utvecklas i arbetets yrkesmässiga kontexter.

Om kärnkompetensens begrepp

För att beskriva kärnkompetensen används termerna kompetens, färdighet och yrkesmässig förmåga. Kompetensen är det mest omfattande av dessa begrepp och innebär att man behärskar, tillämpar, utnyttjar och utvecklar kunskap och färdigheter samt är medveten om känslor och attityder.

Färdigheten beskriver hur kompetensen tar sig uttryck i praktiken. Ett exempel på färdigheter är självregleringsfärdigheter som möjliggör medvetet och situationsbaserat handlande.

Yrkesmässig förmåga innebär en generaliserad uppfattning om de egenskaper, attityder och den skicklighet som behövs i yrket och som förutsätts för att kompetensen ska bildas och som möjliggör kompetensutveckling. Dessutom behövs förmåga till självreflektion som gör att tjänsteinnehavaren kan bedöma sitt eget handlande. Till självreflektion hör till exempel att vara medveten om sina egna attityder, uppfattningar eller åsikter.

Kärnkompetensen utvecklas i den utbildning som leder till examen samt i arbetslivet och fortbildningen. Kärnkompetensbeskrivningen används till exempel

- under studietiden när den egna yrkesidentiteten och en helhetsbild av yrket bildas
- under karriären till exempel som en spegel för yrkesidentiteten och den egna utvecklingen samt i chefsarbetet som en del av utvecklingssamtalen, kompetensutvecklingen och rekryteringen
- när kyrkans yrken presenteras bland annat i nätverkssamarbetet
- när utbildningen utvecklas.

Kyrkan som en andlig gemenskap och ungdomsarbetsledartjänsten

Med ungdomsarbetsledartjänst avses en tjänst som församlingen eller den kyrkliga samfälligheten har inrättat för ungdomsarbetsledaruppgifterna. För att sköta tjänsten förutsätts teologisk och pedagogisk kompetens samt kompetens inom socialsektorn, fostran och handledningssektorn. Kyrkostyrelsen beslutar om den examen som krävs för en tjänst som ungdomsarbetsledare i församlingar eller kyrkliga samfälligheter.

De yrkeshögskoleexamina som krävs ger den omfattande kompetens som behövs för olika ungdomsarbetsledartjänster och uppgiftsbeskrivningar. Ungdomsarbetsledare arbetar även i kyrkliga och övriga organisationer, i utbildningsanstalter och i privata sektorn.

Till ungdomsarbetsledarens kärnkompetens hör att vara medveten om kyrkans uppdrag, kyrkans grundläggande uppgift och andlighet. Kyrkans uppdrag utgör grunden och utgångspunkten för kyrkans arbete. Även ungdomsarbetsledartjänsten får sitt innehåll och motiveras av kyrkans uppdrag. Med kyrkans uppdrag avses Guds arbete i vår värld. Kyrkan förverkligar uppdraget genom att möta, kalla, tjäna och förmedla glädjebudskapet. Kyrkan är enligt sin andliga grundläggande uppgift en värdegemenskap. I kärnan finns tron på Gud, kärleken till nästan och ansvaret gentemot skapelsen.

I ungdomsarbetsledarens arbete är det viktigt att möta barn i skolåldern, ungdomar och deras familjer samt unga vuxna. Ungdomsarbetsledaren planerar, genomför och utvecklar verksamheten tillsammans med barn, unga och deras familjer. Ungdomsarbetsledaren samarbetar med kommunens ungdomsarbete, skolor och läroanstalter samt organisationer som arbetar med unga.

Till arbetet hör läger, utfärder och evenemang. Ungdomsarbetsledaren leder grupper samt utbildar och ger introduktion till frivilliga, till exempel hjälpledare i konfirmandundervisningen. En viktig del av arbetet är också individuella möten med personer i olika livssituationer.

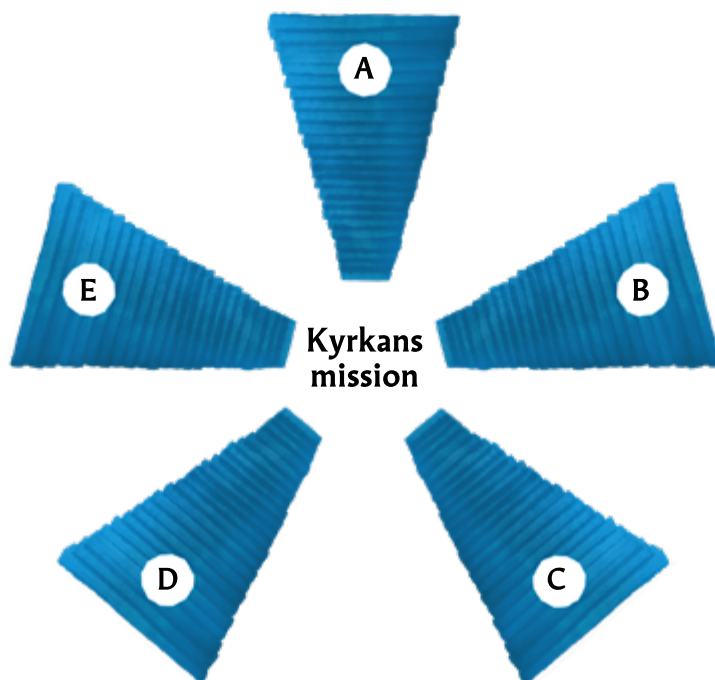
I ungdomsarbetsledarens arbete behövs kännedom om kyrkans värderingar och en vilja att handla i enlighet med dem. Förhållandet till Gud är både en kraftkälla och en förutsättning för arbetets trovärdighet. Som ett religiöst samfund har kyrkan rätt och skyldighet att värna om sina egna tolkningar av världen, människan och verkligheten.

>Utifrån detta förväntas kyrkligt anställda, till exempel ungdomsarbetsledarna, förbinda sig till kyrkans grundläggande andliga uppgift, värderingar och trostolkningar. Att sköta det andliga livet, till exempel genom att läsa Bibeln, be och delta i församlingens gemensamma mässor, är viktiga inslag i ungdomsarbetsledarens arbete och sätt att fördjupa den personliga tron.

Kärnkompetensen för ungdomsarbetsledare

Kärnkompetensen för en ungdomsarbetsledare består av ungdomsarbetsledarens yrkesmässiga kärnkompetens och den kärnkompetens som är gemensam för kyrkliga yrken.

Den yrkesmässiga kärnkompetensen beskriver kärnan i yrket som skiljer det från andra yrken. Delområdena är teologisk kompetens och värdekompetens, interaktionskompetens, kompetens i verksamhetsmiljö och gemenskap, arbetslivs- och utvecklingskompetens samt uppgiftsspecifik kompetens för ungdomsarbetsledare.

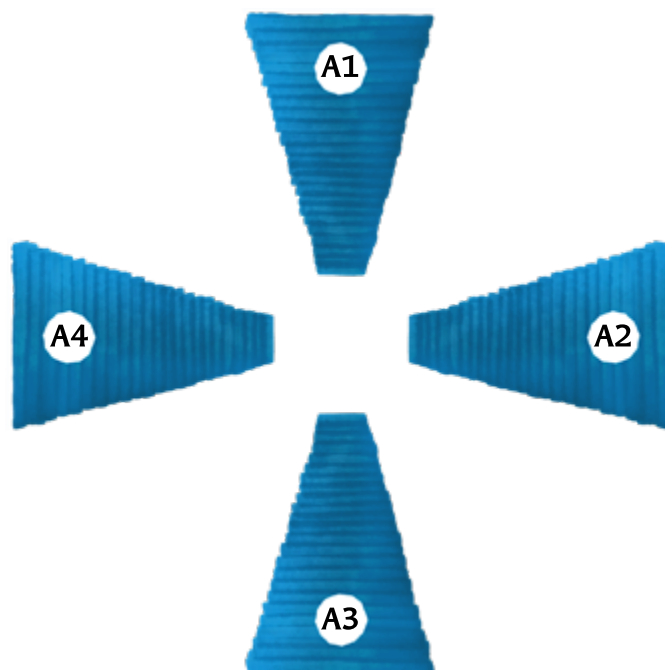
- A) Ungdomsarbetsledarens uppgiftsspecifika kompetens
- B) Interaktionskompetens
- C) Teologisk kompetens och värdekompetens
- D) Arbetslivs- och utvecklingskompetens
- E) Kompetens i verksamhetsmiljö och gemenskap

Den gemensamma kärnkompetensen för kyrkliga yrken förenar kyrkans olika yrken och beskriver den kompetens som behövs särskilt i det andliga arbetet. Interaktionskompetens, kompetens i verksamhetsmiljö och gemenskap samt arbetslivs- och utvecklingskompetens samt teologisk kompetens och värdekompetens är viktiga i ungdomsarbetsledaryrket. Innehållet i dem är till många delar gemensamt med andra kyrkliga yrken.

Ungdomsarbetsledarens yrkesmässiga kärnkompetens

A) Ungdomsarbetsledarens uppgiftsspecifika kompetens

Ungdomsarbetsledaren är en expert inom kyrkans fostran. Arbetet profileras av möten med barn, unga och deras familjer samt unga vuxna. Kyrkans fostran har som mål att möjliggöra och stödja en helhetsbetonad uppväxt för barn i alla åldrar, så att de får växa som individer, som medmänniskor, som medlemmar i gemenskapen och som en del av skapelsen.

- A1) Kompetens inom kyrkans fostran**
- A2) Pedagogisk kompetens**
- A3) Kompetens i ett familjeinriktat arbetsätt**
- A4) Kompetens i förebyggande samt korrigerande och rehabiliterande familjearbete**

Till arbetet hör också att göra, vara och förundras tillsammans. Det är viktigt att tillsammans med familjerna ge barn och unga rätt att i sin egen takt växa fysiskt, psykiskt och andligt.

A1) Kompetens inom kyrkans fostran förutsätter

- förmåga att identifiera betydelsen av kyrkans fostrande arbete ur barnets och den ungas synvinkel
- färdighet att utveckla verksamheten så att den täcker hela utvecklingsspannet från spädbarnstiden till ålderdomen
- förmåga att identifiera betydelsen av den egna människosynen för att stödja en holistisk tillväxt bland människor i alla åldrar
- färdighet att förklara dopets betydelse både som Guds gåva och som kallelse att leva som kristen
- färdighet att stödja fadderförhållandet i olika skeden av uppväxten
- färdighet att arbeta med och utveckla konfirmandundervisningen utifrån planen för konfirmandarbetet
- färdighet att uppmuntra barn och unga att förverkliga sitt • församlingsmedlemskap och sin församlingstillhörighet på många olika sätt.

A2) Pedagogisk kompetens förutsätter

- färdighet att på ett mångsidigt sätt stödja barns och ungas holistiska utveckling både som individer och som medlemmar i gemenskapen
- färdighet att agera så att individuella särdrag i barns och ungas uppväxt samt deras behov av särskilt stöd identifieras
- förmåga att intressera sig för lärande- och tillväxtprocessen och färdighet att identifiera hur olika verksamhetssätt lämpar sig för olika skeden av processen
- förmåga att identifiera barns och ungas kunnande och styrkor samt färdighet att uppmuntra barn och unga att använda dem
- färdighet att tillsammans med barn och unga välja tillvägagångssätt som lämpar sig för situationen (till exempel metoder som läger, utfärder och samlande verksamhet)
- färdighet att tillsammans med barn och unga utveckla aktiva och kollektiva arbetssätt (till exempel genom att utnyttja motion, spel, berättelser och digitala lärplattformar)

- färdighet att i lärsituationer förklara fenomen och innehåll på ett förståeligt sätt och använda mångsidiga arbetsätt
- förmåga att analysera och motivera metodiska och andra pedagogiska lösningar
- förmåga att reflektera och utveckla det egna pedagogiska tänkandet och dess inverkan på den egna verksamheten.

A3) Kompetens i ett familjeinriktat arbetsätt förutsätter

- förmåga att se familjen och föräldraskapet som en resurs
- förmåga att identifiera och reflektera över sina egna uppfattningar om och inställningar till olika slags familjer
- färdighet att respektera barnets och den ungas familjesituation samt deras föräldrars och vårdnadshavares åsikter
- färdighet att identifiera individers och familjers resurser i olika skeden av livet och i olika livssituationer
- färdighet att utveckla familjeorienterad verksamhet som fördjupar glädjen av att vara förälder
- färdighet att främja och utveckla församlingens familjeinriktade arbetsätt.

A4) Kompetens i förebyggande samt korrigerande och rehabiliterande familjearbete förutsätter

- förmåga att se familjen som en partner när det gäller att stödja barnets och den ungas styrkor samt även i problemsituationer
- färdighet att enligt situationen använda verksamhetsmodeller för förebyggande, korrigerande och rehabiliterande familjearbete i det egna arbetet med barn, unga och deras familjer
- färdighet att uppfatta helheten av olika service- och stödsystem för barn, unga och familjer
- färdighet att handleda barn, unga och familjer i användningen av hjälp- och stödtjänster (servicehandledning).

B) Interaktionskompetens

Ungdomsarbetsledarens interaktionskompetens grundar sig på den gemensamma interaktionskompetensen för kyrkliga yrken. Det centrala syftet med kompetensen är att stärka barnens och de ungas sociala färdigheter utifrån principerna för likabehandling och delaktighet.

B1) Interaktionskompetens i anslutning till ungdomsarbetsledarens roll

B2) Kommunikationskompetens

B1) Interaktionskompetens i anslutning till ungdomsarbetsledarens roll förutsätter

- färdighet att handleda och stärka interaktionsfärdigheterna
- förmåga att identifiera och utveckla den egna yrkesmässiga interaktionsrollen.

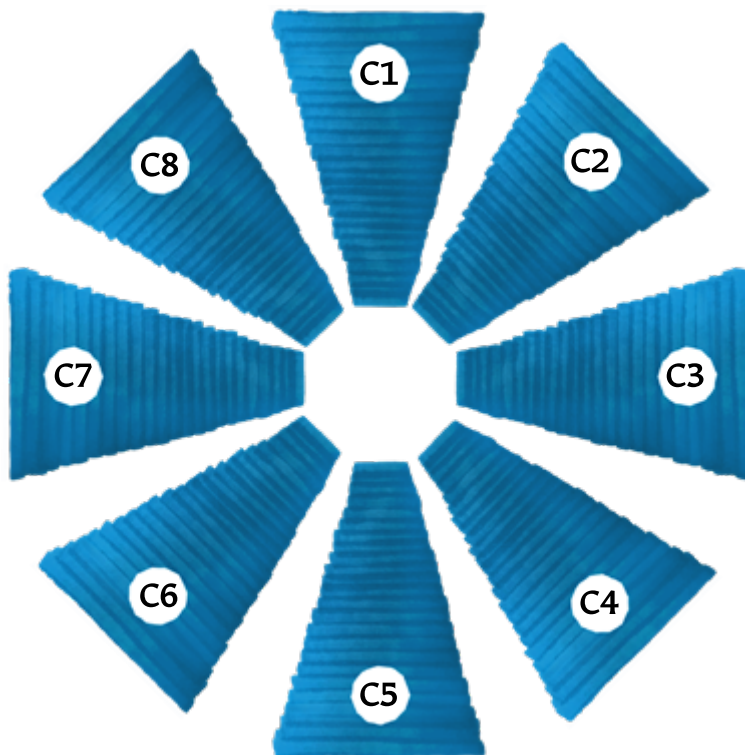
B2) Kommunikationskompetens förutsätter

- färdighet att utveckla barns och ungas interaktions- och kommunikationsfärdigheter
- färdighet att möta barn och unga i olika interaktionsmiljöer
- färdighet att utarbeta digitalt material och kommunikationsmaterial tillsammans med de unga och ge dem ansvar enligt deras förmåga
- färdighet att handleda barn och unga i fråga om käll- och mediakritik i synnerhet utifrån värderingar och etik
- förmåga att intressera sig för den föränderliga digitala miljön.

C) Teologisk kompetens och värdekompetens

Barn- och ungdomsorienterad teologisk kompetens betyder

- att skapa teologi tillsammans med barn och unga
- att stödja barns och ungas eget teologiska tänkande, deras teologiska aktivitet och andlighet
- teologi för barn och unga
- teologi om barn och unga.

C1) Barn- och ungdomsorienterad teologisk kompetens och att skapa teologi tillsammans med barn och unga

C2) Kompetens enligt kyrkans grundläggande uppgift (missiologi)

C3) Bibelkompetens

C4) Kompetens inom gudstjänstlivet

C5) Diakonal kompetens

C6) Själavårdskompetens

C7) Etisk kompetens och värdekompetens

C8) Religions- och åskådningskompetens

C1) Barn- och ungdomsorienterad teologisk kompetens och att skapa teologi tillsammans med barn och unga förutsätter

- förmåga att se barnet och den unga som förebild och deras värde som en teologisk utgångspunkt för arbetet
- färdighet att observera och identifiera aktuella teologiska teman och fenomen i såväl barnens, de ungas och familjernas liv som i närmiljön och på global nivå
- färdighet att göra, producera och skapa teologi tillsammans med barn och unga som en del av vardagliga situationer och verksamhet (till exempel sånger, texter, böner, material förslagsvis i konfirmandundervisningen och för konfirmationsmässan)
- färdighet att tillsammans med barn och unga delta i diskussionen om kyrkans tro och lära samt om tillämpningen av den på kyrkans liv och verksamhet
- färdighet att inkludera kyrkans tro, lära och tradition samt barnets och den ungas livsfrågor i dialogen.

C2) Kompetens enligt kyrkans grundläggande uppgift (missiologi) förutsätter

- färdighet att förstå den missionerande karaktären som en fundamental uppgift i kyrkans verksamhet
- färdighet att stärka barnens, de ungas och familjernas lutherska identitet som medlemmar av Kristi världsvida kyrka
- färdighet att på ett naturligt sätt vara en kristen fostrare i en mångreligiös miljö.

C3) Bibelkompetens förutsätter

- färdighet att använda och tolka Bibeln tillsammans med barn, unga och familjer
- färdighet att hjälpa barn och unga att bättre kunna använda och tolka Bibeln
- färdighet att stödja barns och ungas eget sätt att skapa teologi och olika former av andlighet
- förmåga att ställa sig i en dialogisk relation till Bibeln.

C4) Kompetens inom gudstjänstlivet förutsätter

- färdighet att genomföra ett mångsidigt gudstjänstliv tillsammans med barnen, de unga och familjerna
- färdighet att genomföra och utveckla nattvardsfostran tillsammans med barnen, de unga och familjerna
- förmåga att tillsammans med barnen, de unga och familjerna söka betydelsen av ett böneliv och ett andligt liv i vardagen
- färdighet att stödja barn, unga och familjer att förverkliga det andliga livet och spiritualiteten i deras egen vardag och inse betydelsen av detta.

C5) Diakonal kompetens förutsätter

- färdighet att främja principen om kärlek till nästan samt att barnen och de ungas bästa förverkligas
- färdighet att stärka barns och ungas empatiförmåga
- färdighet att förverkliga diakoni tillsammans med barnen och de unga
- färdighet att identifiera fenomen förknippade med utanförskap, ensamhet, fattigdom, utsatthet och marginalisering i barns, ungas och familjers liv samt att handla på ett ändamålsenligt och situationsanpassat sätt i enlighet med principerna för ett förebyggande, korrigerande och rehabiliterande arbetssätt
- färdighet att lyfta fram dessa fenomen i församlingens verksamhet och beslutsfattande samt i samhällsdebatten
- färdighet att utmana rådande strukturer i kyrkan och samhället för barnens, de ungas och familjernas bästa samt förmåga att ställa sig på barnens, de ungas och deras familjers sida.

C6) Självvårdskompetens förutsätter

- färdighet att identifiera barns, ungas och familjers behov av samtal kring andliga frågor
- färdighet att tillämpa och utveckla ett självvårdande arbetssätt med tanke på barnen, de unga och familjerna
- färdighet att verka som självvårdare för barn och unga
- förmåga att identifiera och hantera andliga frågor från den egna barndomen och ungdomen och att hantera sin egen relation till den sorg och det lidande som barn och unga upplever.

C7) Etisk kompetens och värdekompetens förutsätter

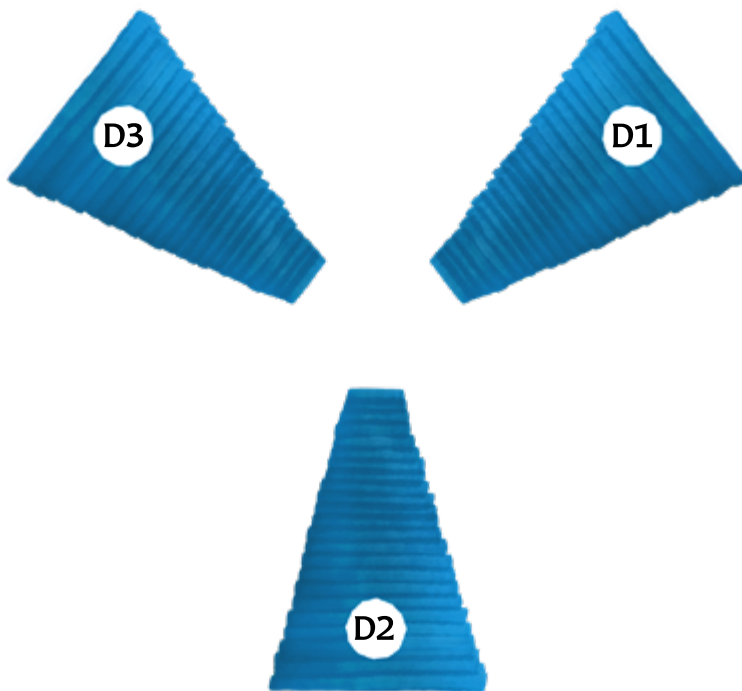
- färdighet att stärka betydelsen av barns, ungas och familjers egna värderingar i vardagen
- färdighet att vägleda barn och unga att handla likvärdigt och med respekt för människovärdet
- färdighet att agera på ett etiskt hållbart sätt i en värdekonflikt med barn och unga
- färdighet att synliggöra kyrkans grundläggande värderingar tillsammans med barn och unga
- färdighet att stödja stärkandet av den kristna människosynen i barn- och ungdomsverksamheten.

C8) Religions- och åskådningskompetens förutsätter

- färdighet att identifiera de olika skedena i utvecklingen av barns och ungas åskådningar och religion
- färdighet att identifiera barns, ungas och familjers olika religioner och livsåskådningar och förmåga att handla med hänsyn till åskådningarna
- färdighet att handleda barn och unga i färdigheter som gäller religions- och åskådningsdialog
- färdighet att främja principerna för åskådningsfostran i nätverkssamarbete med andra aktörer.

D) Arbetslivs- och utvecklingskompetens

Ungdomsarbetsledaryrket är inriktat på framtiden. Arbetslivs- och utvecklingskompetensen styrs av en atmosfär av hopp och uppmuntran att leva både nu och i framtiden.

D1) Innovations- och utvecklingskompetens

D2) Framtidskompetens

D3)Handledning i arbetslivsfärdigheter

D1) Innovations- och utvecklingskompetens förutsätter

- förmåga att identifiera sina egna attityder i fråga om kreativitet och innovation
- färdighet att vara nyskapande, experimentera och utveckla verksamheten tillsammans med barnen, de unga och familjerna
- färdighet att använda metoder för experiment, innovation och utveckling på ett mångsidigt sätt tillsammans med barnen och de unga
- färdighet att bedöma verksamhetens kvalitet och effektivitet tillsammans med barnen, de unga och familjerna.

D2) Framtidskompetens förutsätter

- färdighet att vara förutseende och tillämpa andra framtidsrelaterade arbetssätt tillsammans med barnen och de unga
- färdighet att hjälpa barn och unga att hantera känslor, tankar och önskemål som gäller framtiden
- färdighet att främja hoppets perspektiv tillsammans med barnen och familjerna
- färdighet att handleda barn och unga att tänka kritiskt beträffande alternativ som gäller framtiden
- färdighet att vägleda barn och unga att förstå sambandet mellan historia och framtida lösningar
- förmåga att identifiera de egna åsikterna och attityderna beträffande framtiden samt att reflektera över dem.

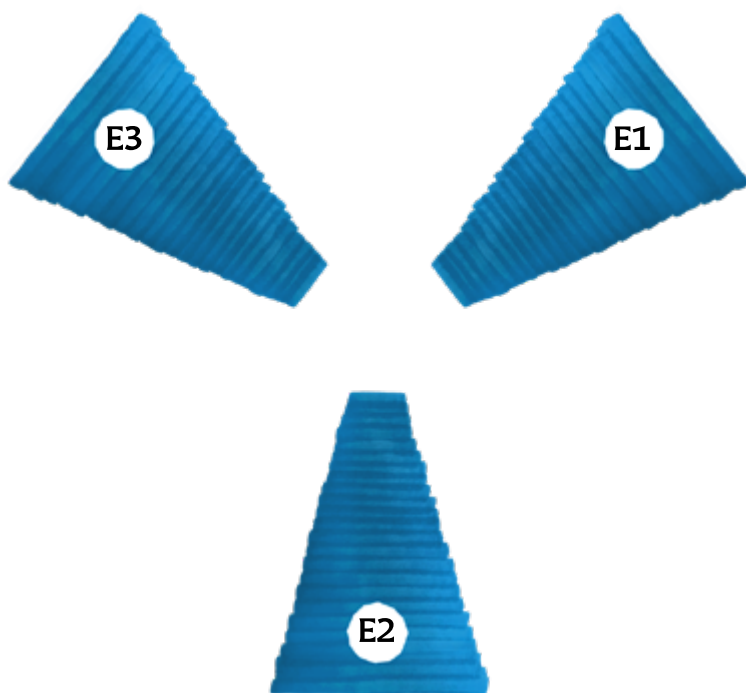
D3)Handledning i arbetslivsfärdigheter förutsätter

- färdighet att utnyttja handledningskompetens i introduktion, handledning och mentorskap för nya anställda
- färdighet att utnyttja handledningskompetens i handledning av PRAO-perioder samt praktik och lärande på arbetsplatsen
- färdighet att samordna arbetsuppgifterna och introduktionen i arbetet för studerande som kommer till arbetsgemenskapen samt att genomföra ömsesidig feedback och bedömning
- färdighet att marknadsföra församlingen som en plats för lärande i arbetet och arbetslivspraktik
- färdighet att samtala med de unga om arbetslivsfärdigheter och deras betydelse samt om valet av studieplats och yrke
- färdighet att inspirera de unga att bekanta sig med kyrkliga yrken
- färdighet att handleda utvecklingen av arbetslivsfärdigheter i uppgifter inom frivilligverksamhet för unga (till exempel hjälpledarverksamhet, diakonigrupper).

E) Kompetens inom verksamhetsmiljö och gemenskap

I ungdomsarbetsledaryrket är det viktigt att stärka barnens, de ungas och familjernas möjlighet att bära ansvar och mogna till ansvar samt att tillsammans påverka verksamheten i församlingen och närmiljön.

Även regionala nätverk står i centrum för ungdomsarbetsledaryrket. I dem utförs ömsesidigt och gemensamt utvecklingsarbete.

E1) Kompetens i påverkansarbete

E2) Gemenskapskompetens

E3) Nätverkskompetens

E1) Kompetens i påverkansarbete förutsätter

- färdighet att tillsammans med barn och unga observera och identifiera drag i den lokala livsmiljön och kulturen
- färdighet att skapa och utveckla möjligheter för barn och unga att påverka i frågor som gäller dem
- färdighet att utnyttja barnkonsekvensanalysen samt hörande av barn och unga som en del av administrativ och strukturell påverkan
- färdigheter i demokrati- och människorättsfostran
- förmåga att intressera sig för barnens, de ungas och familjernas livsfrågor samt deras initiativ.

E2) Gemenskapskompetens förutsätter

- färdighet att bygga gemenskaper som gör det möjligt för barn, unga och familjer att uppleva delaktighet
- färdighet att tillsammans med barn och unga bedöma verksamhetssätt och metoder så att de möjliggör delaktighet, gemenskap och lärande samt stärker en förtroendefull atmosfär
- färdighet att identifiera och utnyttja situationer där en process med gemensamma aktiviteter kan inledas
- färdighet att stärka en atmosfär av glädje över att vara och göra saker tillsammans
- färdighet att främja delaktighet och förebygga utslagning
- förmåga att identifiera kollektiva beteendemönster, gruppfenomen samt sätt på vilka känslor, attityder och värderingar kommer till uttryck och deras inverkan på gemenskapens verksamhet
- färdighet att vägleda unga att utnyttja kamratstöd och -handledning.

E3) Nätverkskompetens förutsätter

- färdighet att identifiera faktorer i verksamhetsmiljön som i synnerhet rör barns, ungas och familjers välbefinnande
- färdighet att verka i sektorövergripande samarbetsnätverk
- färdighet att arbeta i nätverk även med barn, unga och familjer
- färdighet att samarbeta med lokala aktörer utifrån avtal och i projektverksamhet
- färdighet att känna till och handla i samarbets- och avtalssituationer utifrån lagstiftningen.

KYRKOSTYRELSEN[†]